

Gjestekommentar
- økonomiRoger
BjørnstadHilde C.
BjørnlandØystein
DørumSteinar
HoldenSteinar
JuelPer Richard
Johansen

Kompetanse etter oljen

Regjeringen leter etter vekstfremmende tiltak for å gi Norge flere ben å stå på. Da bør den starte med å revolusjonere skolen.

Denne høsten skjer en liten sensasjon i Storbritannia. Da innføres obligatorisk undervisning i programmering på pc for barn i grunnskolen. Barn helt ned i femårsalderen vil lære seg å kode. Hva er det de vil lære? Barna vil skape teknologi som kan brukes til å utvikle programmer. Ved hjelp av ganske enkle grep kan de utvikle websider, spill og animasjoner.

Men Storbritannia er langt fra det første, ei heller det siste, landet i Europa som innfører dette. Estland var tidlig ute, og nylig annonserte Finland at det vil innføre obligatorisk læring av programmering i grunnskolen fra 2016.

Men det er særlig i USA at programmering er på dagsordenen. Gjennom stiftelsen Code.org har skoler fått tilbud om gratis undervisning i programmering. Og i en serie på Youtube møter man Bill Gates fra Microsoft, Mark Zuckerberg fra Facebook og stifterne av Dropbox og Twitter, som alle forteller om nytten av å beherske teknologi og programvare. Dette har slått så an at flere skoler, blant annet i New York, nå innfører tilbud om programmering for barn fra tiårsalderen.

Hva gjør vi i Norge? Meg bekjent, svært lite. Ludvigsen-utvalget som i september leverte kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen sin første rapport om «Fremtidens skole», hadde ingen anbefalinger om dette. Faktisk var temaet knapt berørt. Et søk på ordet programmering i rapporten viser ett treff. Kunnskapsløftet, derimot, er nevnt hele 109 ganger.

Og løft har vi hatt mye av: kunnskapsløftet, kompetanseløftet og lærerløftet. Men hva har de egentlig løftet? Ikke de norske Pisa-resultatene, som fortsatt ligger på gjennomsnittlige nivåer, ikke mattekunnskaper, der andelen som utmerker seg over snittet, faller. Og ei heller tilstedeværelsen på skolen, der Norge er et av landene i OECD med høyest frafall. Tall fra Pisa-undersøkelsen viser også at norsk skole i liten grad styrer sin egen skolehverdag. De må med andre ord sitte i ro og vente på at politikerne finner på noe nytt.

Hvorfor har ikke norske

Regjeringen vil øke resultatene og minske frafallet i skolen. Artikkelforfatteren mener en innføring av obligatorisk programmering kan være koden. Foto: Reuters

Økonomi Hilde C. Bjørnland

politikere og offentlige utvalg fått med seg at utvikling av ikt-kunnskap er på dagsordenen i mange land? Når snart hvert barn har tilgang til mobile enheter og pc, og programmer og apper deles over en lav sko, er det ikke da opplagt at en viktig næring i fremtiden vil være å skape nye programmer - enten vi liker at barna bruker nettbrett eller ei?

Men det handler ikke bare om å lære å utvikle algoritmer for å bli programmerere. Programmering kan også øke kreativiteten da det kan sammenlignes med et språk. Behersker man programmeringsspråket, kan man utvikle og designe sine egne mønstre og systemer. Dette er nyttig for mange andre fag. Skolen i Storbritannia har derfor sagt at barna skal lære programmering på lik linje med språk og matematikk.

For oss som jobber i akademia, er programmering en stadig viktigere del av forskningshverdagen. Programkoder og data deles på nett, slik at utviklingen går stadig fortere.

Men også i næringslivet spiller teknologiorientert økonomi en stadig større rolle, særlig i banker og finansinstitusjoner. Dette har motivert myndigheter i mange land. I USA estimerte man at de mangler over 100.000 personer hvert år som kan programmere. Og i Storbritannia har store it- og ingeniørfirmaer lenge advart om at skolesystemet ikke utdanner nok folk til å fylle ledige stillinger.

Regjeringen har satt vekstfremmende tiltak på dagsordenen. Dessverre har det vært lite konkret å diskutere så langt. I stedet har vi havnet i en lang og meningsløs diskusjon om reduksjonen i formuesskatten egentlig er vekstfremmende. Men hvis det dreier seg om mer enn bare retorikk, bør regjeringen skjønne at det haster med gode tiltak som handler om noe annet enn skatt og utgifter.

Norge står foran store endringer i tiårene fremover, kanskje før. De siste 10-15 årene har norsk økonomi hatt en formidabel vekst. Det meste av dette skyldes høy vekst i

petroleumsnæringen med ringvirkninger til fastlandet. Nå er bildet i ferd med å endre seg i takt med at oljeproduksjonen er avtagende. Er vi riktig uheldige, skjer omstillingen samtidig med at oljeprisen er lav. Da kan vi få en alvorlig nedtur.

Regjeringen vil øke resultatene og minske frafallet i skolen. Den kan velge å sitte i ro og vente på Ludvigsen-utvalgets neste rapport som kommer i juni 2015, eller så kan den vise handlekraft og gjøre som flere naboland og innføre obligatorisk programmering i skolen. Trolig vil dette også vise seg å være et av de mest vekstfremmende tiltak en norsk regjering har gjort på lenge.

Hilde C. Bjørnland, professor, Institutt for samfunnsøkonomi, Handelshøyskolen BI

Se flere innlegg
Side 36-37

Debattansvarlig: Sverre Strandhagen **Telefon:** 22 00 13 93 **Epost:** debatt@dn.no **Telefaks:** 22 00 11 10

Hovedinnlegg/kronikk: Maks 4500 tegn inklusive mellomrom **Underinnlegg/replikk:** Maks 1500 tegn (ca. 250 ord) **Legg ved portrettfoto.**

Alt stoff som leveres til Dagens Næringsliv, må produseres i henhold til Vær varsom-plakaten. Dagens Næringsliv betinger seg retten til å lagre og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form, også gjennom samarbeidspartnere. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innsendte manuskripter. Debattinnlegg honoreres ikke.